

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ İLE İLİŞKİLERİNİN BELİRLENMESİ

Bilal ÇOBAN * Sebahattin DEVECİOĞLU* Oğuzhan ZİREK** Mahmut SARİKAYA**
Gökçen GÜLER** Mehmet TURAN***

ÖZET

Bu çalışmada Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasındaki ilişkinin hangi boyutta olduğu, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin isteklerinin neler olduğu, isteklerinin GSİM’ce karşılanıp karşılanmadığı araştırılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM’ye ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla, Survey-Tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini, 2002-2003 yılında, Eğitim-Öğretim veren devlet ve özel ilköğretim okulları ile orta öğretim okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, Elazığ ilinde görev yapmakta olan Beden Eğitimi Öğretmenleridir. Tarama modeli ile yürütülen bu çalışmada, araştırmanın verilerini toplamak amacıyla, Elazığ ilinde görev yapan 115 Beden Eğitimi Öğretmeni ile GSİM arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik olarak Beden Eğitimi Öğretmenlerine 15 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anket sorularının hazırlanabilmesi için 25 Beden Eğitimi Öğretmeni ile görüşülmüş ve mevcut durum ile problemler tespit edilerek, 3289 sayılı kanun ile Milli Eğitim Bakanlığı Okul Spor Kolları Yönetmeliği incelenerek anket soruları araştırma grubu tarafından hazırlanmıştır.

Örneklem grubunu oluşturan 115 Beden Eğitimi Öğretmenine anketler dağıtılmış, anketler geri dönüşünden itibaren, eksik veya hatalı doldurulan anket formları ayıklanarak toplam 77 anket değerlendirmeye alınmıştır.Elde edilen bulguların sonucunda, Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasında anlamlı bir iletişim eksikliği olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Beden Eğitimi, Öğretmen, Spor, Kurum ,İlişki

1.GİRİŞ

Bilim, evrensel bir karaktere sahip olup, bu alanda çalışanların gelişimi büyük ölçüde meslektaşlarıyla fikir alışverişinde bulunması ve ulaşılan bilgilerin karşılıklı olarak birbirine aktarılmasıyla gerçekleşir. Bilgi akışının karşılıklı olarak gerçekleşmesi ise, ancak etkin bir iletişim sonucudur. Etkin bir iletişim sağlanmasında önemli faktörlerin birisi de iletişimde taraf olanlar arasında terminoloji birliğinin sağlanmasıdır (1).

Yönetim, bir teşkilatta, önceden belirlenmiş amaçları gerçekleştirecek işleri yapmak için bir araya getirilen insan gücünü ve diğer kaynakları teşkilatlandırıp eşgüdümleyerek eyleme geçirme sürecidir (2-4). Yönetim, toplumsal bir teşkilattaki yaşamı yöneltme ve kontrol etme sürecidir. En etkili bir biçimde karar verme sürecini geliştirmek ve ayar etmektir (4). Yönetim fonksiyonları üzerinde duran Henri FAYOL, her örgütsel faaliyette uygulanması gereken beş temel yönetim işlevini tanımlamıştır. Bunlar; planlama,örgütlenme, yönetme, koordinasyon ve kontrol fonksiyonlarıdır. Fayol, yönetim sürecini oluşturan bu fonksiyonların yöneticiler tarafından etkili bir şekilde yerine getirilmesi halinde başarılı olunabileceğinden söz etmektedir(13). Koordinasyon; yönetimle ilgili birimlerin belirli bir amacı gerçekleştirmek için aynı konuda çalışan diğer kuruluşlarla ve birimlerle işbirliği yapmaları demektir (14). Yönetimin fonksiyonlarından “koordinasyon” ilkesinden de açıkça anlaşılacağı üzere; aynı amaca hizmet eden kurumların birbirleriyle olan ilişkilerinin koordineli olması, o kurumlardaki çalışma performanslarını ve kurumların kalitesini yükselteceği; dolayısıyla

* Fırat Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Elazığ

** Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Elazığ

*** Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Elazığ

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 2003,Ankara Sözel

hizmet ettikleri alanlardaki kalitenin ve başarıların da artmasına vesile olacağı, tartışılmaz bir gerçektir.

Yönetim Bilimi ise; politik iktidarın emri altında, devlet ve yerel yerinden yönetim kuruluşlarının organlarını oluşturan teşkilatların yapısını ve çalışmalarını açıklamaya ve tanımlamaya yarayan sosyal bilimlerin bir kolu olarak tanımlanabilir (14).

Waline, İdare Hukuku isimli eserinde Yönetim Bilimini; kamu idarelerine en iyi verimliliği sağlamak çarelerini inceleyen bir disiplin (14) olarak tanımlamaktadır. Bu noktadan hareketle Eğitimin ve Yönetim Biliminin ayrılmaz bir parçası olan Spor Yönetiminin tanımı yapılacak olursa; “toplum genelinde kurumlaşmış yöneten-yönetilen ayırımını spor özelinde yönetici-sporcu ayırımı olarak sürdürülen hiyerarşik bir otoriter düzenlemeyle spor yaptıran bir makine (kurum, organizasyon vb.) şeklinde tanımlanabilir”(6). Genel yönetimin bir parçası olan spor yönetimini, genel yönetimden ayırmak mümkün değildir. Bir başka ifade ile genel yönetimde kullanılan kavram ve yöntemler spor yönetimi için de aynen geçerlidir. Bu noktadan hareketle spor yönetimi, genel yönetimin ilke, yönetim ve kurallarının spor alanına uygulanması olarak da kabul edilebilir. Temel amacı da, spor faaliyetlerinin akılcı ve bilimsel bir biçimde yürütülmesinin yollarını araştırmak, bulmak ve bunları genel ilkelere dönüştürüp uygulamaktır. Başka bir ifade ile spor yönetimi, spor alanına ilişkin karar ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerle ilgilenir. Ayrıca, beden eğitimi ve spor programlarının geliştirilmesi, personel sağlanması ve yetiştirilmesi, spor kurum ve tesislerinin sevk ve idare edilmesi, denetlenmesi gibi konuları kapsar(7). Yönetim, Yönetim Bilimi ve Spor Yönetimi gibi alanlar, toplumların daha müreffeh bir yaşam içerisinde olmaları için çalışmalar yapmaktadır. “Milletlerin geleceği yetişmiş ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır”(5). Çağdaş toplumlarda, bireylerin refahı bir bakıma beden ve ruh sağlığının yerinde olmasına ve sürekliliğine bağlıdır. Bunun sağlanabilmesi de şüphesiz sporla mümkündür. O halde tanımı yapılacak olursa; “Beden Eğitimi ve Spor, günümüzde, insanın fiziki güç ve yeteneklerinin fikir ve ruh eğitimine paralel biçimde geliştirilmesini hedef alan hareket formları olarak tanımlanmaktadır” (18).

Dünyada spor, milli ve milletlerarası alanlardaki çok yönlü etkinliğini sürdürmektedir. Bu nedenle bütün toplumlar spor alanında başarılı olabilmek için büyük çaba sarf etmektedirler(17). Spor alanında başarı, büyük ölçüde spor politikalarının tespiti ve bu politikaların uygulanması, spor hizmet ve faaliyetlerinin sevk ve idaresini yüklenen spor adamlarına, spor alanında görev yapmakta olan kurumlara ve bu kurumların birbirleriyle koordineli bir biçimde çalışmalarında gösterecekleri performansa bağlı olduğu açıktır.

Spor her sosyal kurum gibi, toplumdaki diğer sosyal kuruluşlarla ilişki halindedir. Spor müsabakaları da, kültürel teması gerçekleştiren organizasyonlar içerisinde yer almaktadır. Sporun, kökleşmiş kurumlar içinde gücünü kültürel yapı unsurlarından alarak yaşaması, şüphesiz onun topluma benimsetilmesi, yeni şartlara adapte edilmesi ve yönlendirilmesinin açısından önemlidir(15).

Cumhuriyetimizin kurucusu ATATÜRK’ün de belirttiği gibi; yeni nesiller öğretmenlerimizin ellerinde şekillenecektir. Öyle ise spor alanındaki bu kültürel yapıyı da okullarımızda öğrencilerimize ve gelecek nesillerimize aktaracak olanlar kuşkusuz Beden Eğitimi Öğretmenleridir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği; okul öncesi ilk ve orta öğretim kurumlarının Beden Eğitimi ve Spor dersleriyle, okul içi ve okul dışı etkinliklerine ait eğitim, öğretim, yönetim ve yönlendirme görevlerini yerine getirmekle yükümlü, özel bir ihtisas mesleğidir(11).

Beden Eğitimi dersleri ile, amaçlarında da görüleceği gibi genel eğitimin bir tamamlayıcısı ve parçası olarak yarar sağlamakla beraber, ülke sporuna çok yüksek potansiyel ve uygun yaş gruplarıyla, taban ve kaynaklık yapacak şekilde çeşitli spor branşlarına yönlendirme çalışmaları da yapılmaktadır. O halde okullardaki Beden Eğitimi öğretmenlerinin sadece Beden Eğitimi derslerini okutan bir kişi olarak görülmemesi gerekir. Çünkü öğrencilerin ders dışı sportif faaliyetlere çekilmeleri suretiyle ülke sporunun alt

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 2003, Ankara Sözel

yapısının oluşturulması ve bu oluşumun en önemli uygulayıcıları olması bakımından kuşkusuz Beden Eğitimi öğretmenleri (9) önemli bir yer tutmaktadırlar.

Beden Eğitimi Öğretmenleri, sporun topluma benimsetilmesi, ülke sporunun gelişebilmesi için görevlerini yaparken aynı amaca hizmet eden diğer teşkilatlarla da (GSİM, Kulüpler v.b.) iletişim kurmak istemeleri gayet doğaldır. O halde Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri (GSİM) ile insansal paylaşım ve ortaklık kurmanın söz konusu olduğu çift yönlü iletişim(3) içerisine girmek istemelerinden daha doğal bir şey olmadığı düşünülebilir.

Kurulan iletişimde içerik ve hisler boyutu da iletişimin niteliğini belirlemede önemli rol oynamaktadır(10). İletişimin etkili olması şüphesiz ilişkilerin de daha sıcak olmasını sağlayacaktır. “Çünkü insanların ihtiyaç ve isteklerini tek başlarına karşılamaya yeterli olamadıkları gerçeğinden doğan örgütler, toplumun ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetleri üretmek maksadıyla faaliyette bulunan teknik, ekonomik ve sosyal sistemlerdir. Ancak bu sistemlerin içinde yer alan insanlar arasında karışık ve anlaşılması güç birtakım münasebetler her zaman söz konusudur”(16). İşte bu noktada insan ilişkileri önemli bir rol oynamaktadır.

“İnsan ilişkileri terimi; her çeşit görevdeki (işletme, devlet yönetimi, sosyal kulüpler, okullar ve aile gibi) insanların, karşılıklı etkileşimlerini belirlemek için kullanılır. Teşkilatların formal yapıları içinde cereyan eden bu etkileşimleri anlamak, ahenkli ve verimli bir çalışma ortamının kurulmasına yardımcı olmaktadır”(16). Spor yöneticisinin de teşkilatın amaçlarına ulaşmasında gerek teşkilat içi gerekse teşkilatlar arası koordinasyonu sağlamada lider kişi konumunda olması sebebiyle yönetimde insan ilişkileri konusu üzerinde ehemmiyetle durulması gerekmektedir.

“Sporun” ilerlemiş ülkeler seviyesine ulaşabilmesi için, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı olarak çalışmakta olan Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasındaki ilişkinin önemli bir yere haiz olduğu bir gerçektir.

Bu araştırmanın amacı da, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile ilişkilerini, ilişkilerinin düzeylerini, beklentilerini belirlemek ve çözüm önerileri sunmaktır.

2.MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve kullanılan istatistik teknikler üzerinde durulmuştur.

Bu çalışmada Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasındaki ilişkinin hangi boyutta olduğu, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin isteklerinin neler olduğu, isteklerinin GSİM’ce karşılanıp karşılanmadığı araştırılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM’ye ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla, Survey-Tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini, 2002-2003 yılında, Eğitim-Öğretim veren devlet ve özel ilköğretim okulları ile orta öğretim okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise, Elazığ ilinde görev yapmakta olan Beden Eğitimi Öğretmenleridir.

Tarama modeli ile yürütülen bu çalışmada, araştırmanın verilerini toplamak amacıyla, Elazığ ilinde görev yapan 115 Beden Eğitimi Öğretmeni ile GSİM arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik olarak Beden Eğitimi Öğretmenlerine 15 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anket sorularının hazırlanabilmesi için 25 Beden Eğitimi Öğretmeni ile görüşülmüş ve mevcut durum ile problemler tespit edilerek, 3289 sayılı kanun ile Milli Eğitim Bakanlığı Okul Spor Kolları Yönetmeliği incelenerek anket soruları araştırma grubu tarafından hazırlanmıştır.

Örnekleme grubunu oluşturan 115 Beden Eğitimi Öğretmenine anketler dağıtılmış, anketler geri dönüşünden itibaren, eksik veya hatalı doldurulan anket formları ayıklanarak toplam 77 anket değerlendirilmeye alınmıştır.

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 2003,Ankara Sözel

Araştırmada veriler, toplam 15 sorudan oluşan bir anketle elde edilmiştir. Anket sonucunda elde edilen veriler, SPSS for Windows 10.0 paket istatistik programında değerlendirilmiş, veriler çözümlenirken yüzde ve frekans kullanılmıştır.

3. BULGULAR

1.Araştırmaya Katılanların Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemlerine ilişkin bulgular

	f	%
1-5 Yıl	32	41.6
6 – Üzeri Yıl	45	58.4
TOPLAM	77	100

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenlerinin %41.6’sı 1-5 yıl ve %58.4’ü 6 ve üzeri yıl kıdeme sahiptir.

2. Araştırma Sonuçlarına İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM’ye gitme sıklığı

	f	%
3-4 defa	24	31.2
1-2 defa	20	26.0
Hiç gitmiyor	14	18.2
5-6 defa	10	13.0
7 ve üzeri	9	11.7
TOPLAM	77	100

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenlerinin %18.2’sinin bir yıl içerisinde GSİM’ye hiç uğramadıkları görülmektedir.Bu oran çok yüksek olmamakla beraber çözülmesi gereken bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM’den talepte bulunmama nedenleri

	f	%
Daha önceki taleplerin karşılanmaması	15	30.6
Taleplerine olumlu cevap alacaklarını düşünmemeleri	13	26.5
Diğer Bed.Eğt.Öğretmenlerinin taleplerinin karşılanmaması	10	20.4
İhtiyaç duyulmadığından	6	12.2
Bed.Eğt.Öğrt.camiasına karşı samimiyet görülmeysişinden	4	8.2
Diğer	1	2.0
TOPLAM	49	100

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin %30.6’sı daha önceki taleplerinin karşılanmaması nedeniyle GSİM’den herhangi bir talepte bulunmadıklarını belirtmiştir. Dikkat çeken unsur, %77.5 toplam oranıyla; daha önceki taleplerin karşılanmaması,taleplerine olumlu cevap alacaklarını düşünmemeleri ve diğer Beden Eğitimi Öğretmeni olan meslektaşlarının taleplerinin karşılanmamasıdır. Bu oran asıl problemin taleplerin karşılanmaması olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM tarafından mesleki olarak kabul görülme derecesi

	f	%
Hiç İnanmıyorum	10	13.0
İnanmıyorum	27	35.1
Orta	24	31.2
İnanıyorum	16	20.8
Çok inanıyorum	-	-
TOPLAM	77	100

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenlerinin GSİM tarafından kabul görülme derecesi olarak; %13.0'ı “Hiç inanmıyorum” şeklinde, %35.1'i “İnanmıyorum” şeklinde, %31.2'si “Orta”, %20,8'i de “İnanıyorum” şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 5. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM'den buldukları taleplerin dağılımı

	f	%
Araç-gereç ve malzeme yardımı	37	23.9
Saha-Tesis talebi	27	17.4
Hakemlik Kurslarının açılması	19	12.3
Spor Organizasyonları	15	9.7
Antrenörlük Kurslarının açılması	13	8.4
Okul-Kulüp işbirliği	11	7.1
Hiç talebim olmadı	8	5.2
İl dışı müsabakaları için araç ve kalacak yer temini	7	4.5
Yaz Okullarında görev almak	7	4.5
İl Temsilciliği için	6	3.9
Monitörlük Kurslarının açılması	4	2.6
Diğer	1	0.6
TOPLAM	155	100

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenlerinin GSİM'den en çok %23.9 oranında “araç-gereç ve malzeme yardımı”, %17.4 oranında “saha-tesis”, %12.3'ünün hakemlik kurslarının açılması talebinde buldukları, %5.2'sinin de herhangi bir talepte bulunmadıkları görülmektedir.

Tablo 6. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM'den beklentileri

	f	%
Araç-gereç ve malzeme yardımı	52	15.4
Beden Eğitimi Öğretmenleri ile ayda bir kez koordinasyon toplantıları düzenlenmesi	45	13.4
Saha-Tesis talebi	42	12.5
Antrenörlük kurslarının açılması	33	9.8
GSGM ile ilgili mevzuat değişiklikleri hakkında bilgilendirme toplantıları yapılması	32	9.5
GSİM'nin Bed.Eğt.Öğrt. ile İl Temsilcilerinin tanışmasında koordinasyon sağlanması	29	8.6
İl dışı müsabakaları için araç ve kalacak yer temini	27	8.0

Okul-kulüp işbirliği	27	8.0
Hakemlik kurslarının açılması	27	8.0
Monitörlük kurslarının açılması	12	3.6
Diğer	11	3.3
TOPLAM	337	100

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenlerinin GSİM’den beklentileri arasında en yüksek oranın %15.4 ile araç-gereç ve malzeme yardımı, %13.4 ile GSİM’nin ayda bir kere olmak üzere kendileri ile koordinasyon toplantıları düzenlenmesi isteği ve % 12.5 ile saha-tesis taleplerinin olduğu, beklentilerini “diğer” olarak ifade eden öğretmenlerin ise GSİM’ye ait tesislerden ve organizasyonlardan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ücretsiz olarak yararlanmasını, tesislerden okul takımlarını ücretsiz olarak çalıştırabilmeyi istedikleri görülmektedir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün (GSGM), mevcut spor yöneticilerini hizmetiçi eğitim çalışmaları ile zaman zaman düzenledikleri seminer, panel, sempozyum, kongre, konferans v.b. faaliyetlerle destekleyerek geliştirmeye çalıştığı gözlenirken (12), Güçlü ve arkadaşlarının yapmış olduğu bir çalışmada da GSGM yöneticilerinin yarısına yakınının hizmetiçi yönetim programlarına katılmadıkları belirlenmiş ve her kademedeki yöneticilerin hizmetiçi eğitim programlarına katılımının sağlanması önerilmiştir(13).

Araştırma bulgularına göre, Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasında belirgin bir koordinasyon ve ilişki eksikliği olduğu görülmektedir. GSİM’nin bazı uygulamalarının (örneğin %48.1 oranında mesleki açıdan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM’ce kabul görülmedikleri düşüncesinin hasıl olması v.b) Beden Eğitimi Öğretmenlerince tasvip edilmediği, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin taleplerine genelde olumlu cevap alamadıkları, %77.5 toplam oranıyla; daha önceki taleplerin karşılanmaması, taleplerine olumlu cevap alacaklarını düşünmemeleri ve diğer Beden Eğitimi Öğretmeni olan meslektaşlarının taleplerinin karşılanmaması nedeniyle GSİM’den herhangi bir talepte bulunmadıkları(Tablo3), %18.2’sinin de bir yıl içerisinde GSİM’ye hiç uğramadıkları görülmektedir(Tablo 2).

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi öğretmenlerinin GSİM’den %23.9 oranında “araç-gereç ve malzeme yardımı”, %17.4 oranında “saha-tesis”, %12.3’ünün hakemlik kurslarının açılması talebinde buldukları, %5.2’sinin de herhangi bir talepte bulunmadıkları görülmektedir(Tablo 5). Ayrıca Beden Eğitimi Öğretmenlerinin daha önceki taleplerinin karşılanmaması ve taleplerine olumlu cevap alacaklarını düşünmemelerinin oranı da toplamda %57.1 olarak karşımıza çıkmaktadır(Tablo3). Bu ve benzer bulgular Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasında mesleki ve insani ilişkiler açısından bir eksiklik olduğu düşüncesini hasıl etmektedir.

Çeşitli görevlerdeki (devlet yönetimi, işletme, okullar, sosyal kulüpler ve aile gibi) bireylerin, karşılıklı etkileşimlerini tespit etmek için kullanılan İnsan ilişkileri teriminin özellikle Yönetici konumundaki bireyler için hassas bir nokta olduğu düşünülebilir. Çünkü Yönetici konumundaki bireyin gerek teşkilatının çalışanlarıyla gerekse aynı amaca hizmet eden diğer teşkilat çalışanlarıyla etkili bir ilişki kurması çalıştığı alandaki başarıların artmasına neden olabilir. Yapmış olduğumuz çalışma neticesinde %31.5 toplam oranı ile Beden Eğitimi Öğretmenlerinin GSİM ve GSİM’nin koordinatörlüğünde il temsilcileriyle ilişki içerisinde olmak istedikleri görülmektedir(Tablo 6).

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 2003, Ankara Sözel

Yetim ve arkadaşları tarafından 1998 yılında yapılmış olan bir çalışmada GSGM merkez teşkilatında görev yapan yönetici konumundaki personelin büyük bir çoğunluğunun (% 81.43) insan ilişkileri konulu bir eğitim faaliyetine katılmadıkları ve sadece % 15.71’inin Beden Eğitimi ve Spor Bölümü veya Spor Akademisi mezunlarından oluştuğu görülmüştür(16). Bu araştırma da; yapmış olduğumuz çalışmayı destekler niteliktedir. Çünkü Araştırma bulgularına göre Beden Eğitimi Öğretmenlerinde % 48.1 toplam oranıyla GSİM’ce mesleki açıdan muhatap kabul edilmedikleri düşüncesinin mevcut olduğu görülmektedir(Tablo 4). İnsan ilişkileri bakımından yetersiz olduğu görülen GSGM ve GSİM yöneticileri, “Nasıl bir Yönetim?” veya “Nasıl bir Yönetim Sistemi olmalı?” sorusunu akla getirebilir.

Bürokrasi yaklaşımının öncüsü olan Max Weber geliştirmiş olduğu ideal bürokrasi modeli ile olması gereken yönetim düşüncesinden söz etmiştir. Bürokrasi modeli, bir yönetim için akılcı ve güçlü amaçlara ulaştıracak sağlam bir örgüt yapısının kurulması, bu yapıda sadece belirli görevleri yerine getirmekten sorumlu olan kimselerin kendi aralarında uzmanlaşmaları, kişisel arzu, hırs, ve ihtiyaçlarından arınmış nesnel ve akılcı bir yönetim sistemi kurması, iş başına getirilecek yöneticilerin bilgi ve yeteneklerine göre seçilmeleri gibi yararlı bir takım kuralları içermektedir(13).

Gerek Yetim ve arkadaşları tarafından yapılmış olan çalışma(16), gerek Güçlü ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışma(13) ve gerekse bu araştırma; GSGM ve dolayısıyla GSİM’lerin yapısal bir değişikliğe gitmesinin ülke sporunu daha da geliştirebileceğini düşündürebilir. Max Weber’in geliştirmiş olduğu ideal bürokrasi modelinden hareketle, Spor Yöneticiliği alanında eğitim görmüş bireylerin alanlarında görevlendirilmelerinin, bu alandaki eksikliği giderebileceği düşünülebilir. Eğer böyle bir değişikliğe gidilmesi düşünülür ise, “Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okullarının Spor Yöneticiliği Bölümleri bu alandaki ihtiyacı karşılayacak önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Üniversitemizin Spor Yöneticiliği Programları ile Spor Örgütleri ve Spor Sektörünün çeşitli alanlarında (Spor İl Müdürlükleri, Spor Kulübü, Federasyonlar v.b.) istihdam edilmek üzere eleman yetiştirilmektedir”(12). Üniversitelere bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spor Yöneticiliği Bölümü mezunlarının, Spor Teşkilatları bünyesinde istihdam edilmelerinin de ülkemiz sporunu daha üst seviyelere taşıyacağı aşikardır. O halde örgütlerde değişme veya Örgütsel değişme konusu üzerinde durulacak olursa; “Örgütsel değişme konusu, faaliyet alanı ne olursa olsun, her türlü örgüt için büyük önem taşımaktadır. Ancak, hizmet veya ürünlerini direk insanlarla karşı karşıya gelerek sunmak zorunda kalan örgütler (eğitim, sağlık, spor v.b.) için daha da büyük önem taşıdığı yadsınmayacak bir gerçektir. Bu açıdan bakıldığında örgütsel değişmeye duyulan ihtiyaç spor alanında da aynı şekilde önemli ve büyüktür. Çünkü, spor örgütleri de değişen çevre şartları içinde faaliyetlerini sürdürürken bir taraftan toplumun sporla ilgili farklı talep ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek bakımından etkileşim içinde oldukları dış çevreyle, diğer taraftan örgütün iç çevresini oluşturan formel ve informel unsurların etkileşimi sonucunda meydana gelen iç değişmelere kayıtsız kalamazlar. Hiç kuşkusuz diğer örgütler gibi, spor örgütleri de değişim gerçeği ile karşı karşıyadır. Bilhassa ürettikleri spor hizmetlerini doğrudan tüketicilerine (hizmeti alanlara) sunan bu örgütler, müşteri kitlelerinin memnuniyetine, talep ve beklentilerine uygun davranmak zorundadırlar. Çünkü, yükselen refah düzeyi ile birlikte tüketicilerin kaliteye verdikleri önem de artmaktadır. Örgütler, değişen çalışma şartları içinde yapılarını günün gerçeklerine uygun hale getirirken, bu değişim sonucu şartlara uyabilecek en uygun yapısal değişiklikleri yapabilmelidir”(8). Bu yapısal değişiklikler içinde kadroların tekrar gözden geçirilmesi de düşünülebilir.

Örgütsel değişimde en önemli rolü oynayan kadro, örgüt yönetimine hakim olan kadrodur(8). Spor teşkilatları arasında GSİM’nin önemli bir yer tutması nedeniyle de Beden Eğitimi Öğretmenleri ile GSİM arasında koordinasyon ve ilişkinin yeterli düzeye ulaşabilmesi için GSİM Müdürünün daha da gayretli ve bütünleştirici çalışmalar yapması gerekmektedir. Spor Yöneticisi konumundaki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünün Spor alanında çalışan diğer teşkilat ve teşkilat çalışanlarıyla iyi ilişkiler içerisinde olmaları kuşkusuz görev

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 2003,Ankara Sözel

yapmış oldukları yörede sportif faaliyetlere canlılık getirecek, yöre, dolayısıyla ülke sporunun gelişmesini sağlayabileceklerdir. Zaten Beden Eğitimi Öğretmenlerinin de %13.4 oranında GSİM'nin ayda bir kez kendileriyle koordinasyon toplantıları düzenlenmesini istedikleri, Tablo 6'da görülmektedir.

Sonuç olarak, Türk Sporu'nda değişim ve gelişimin sağlanabilmesi için, aynı amaca hizmet etmekte olan sporla ilgili kişi ve kurumların koordineli bir biçimde iletişimlerinin sağlanması, bu alandaki eksikliklerin giderilerek sağlıklı çalışma ortamlarının oluşturulmasına ve sporun kurumsal niteliğinin ön plana çıkarılarak yüksek verim alınmasına neden olabilecektir.

KAYNAKLAR

1. **BAKIR, M.;** Modern Yönetim Anlayışından Hareketle Spor Yöneticiliğinin Kapsamı, Gazi Üniversitesi Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV, 4: 74, 1999
2. **BAŞARAN, İ.E.;** Yönetim, s.14, Gül Yayınevi, Ankara, 1989
3. **ÇOBAN, B.;** Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Belediyelerden Beklentileri, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Spor Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, s.28, Ankara, 2001
4. **DOĞAR, Y.;** Türkiyede Spor Yönetimi, s.9, Öz Akdeniz Ofset, Malatya, 1997
5. **EKİCİ, S.; SOYER, F.; ÖZMADEN, M.; DEVECİOĞLU, S.; PEPE, K.; ACET, M.;** Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinlikleri Üzerine Bir Araştırma, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi, Bildiriler, Cilt II, s.170, Sim Matbaacılık Kağıtçılık Ltd.Şti.,Ankara, 2000
6. **FİŞEK, K.;** Spor Yönetimi, s. 84, Bağrgan Yayımevi, Ankara, 1998
7. **İMAMOĞLU, A.F.;** Fonksiyonel Açından Spor Yönetiminin Anlam ve Önemi,Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8.1: 21-34, 1992
8. **İMAMOĞLU, A.F.; ÇİMEN, Z.;** Türkiye'de Spor Federasyonlarında Örgütsel Değişme İhtiyacı ve Bazı Uygulamalar Üzerine Düşünceler, Gazi Üniversitesi Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV, 2:59-76, 1999
9. **KARAKÜÇÜK, S.;** Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi, Gazi Üniversitesi Yayın No:146, s.26-27, Ankara, 1989
10. **KONTER, E.;** Sporda Motivasyon, s.49, Saray Medikal Yayıncılık San. Ve Tic.Ltd.Şti., 1995
11. **MEB** Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Genel Müdürlüğü 22.08.1996 tarih ve 3608 sayılı yazılarına ekli taslak programı
12. **SUNAY, H.; BOZ, M.M.; GÜRBÜZ, P.;** Türkiye'de Spor Yöneticisi Yetiştiren Üniversitelerin Lisans Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Gazi Üniversitesi Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi ,VII, I: 58, 2002
13. **SUNAY H.; İMAMOĞLU, A.F.; DELİCEOĞLU, S.D.;** Türk Spor Teşkilatında Görev Yapan Spor Yöneticilerinin Yönetim Uygulamalarında Sergiledikleri Yönetim Anlayışlarının İncelenmesi, s. 201-211, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi, Bildiriler,Cilt II, Sim Matbaacılık Kağıtçılık Ltd.Şti.,Ankara, Mayıs, 2000

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 2003,Ankara Sözel

14. **TORTOP, N.; İSBİR, E.G.; AYKAÇ B.;** Yönetim Bilimi, Yargı Yayınları, s.2-148, Ankara, 1993
15. **YETİM, A.A.;** Sosyoloji ve Spor, s.144-145, Topkar Matbaacılık, Ankara, 2000
16. **YETİM, A.A.; İMAMOĞLU, A.F.; ÇİMEN, Z.;** Spor Yöneticilerinin İnsan İlişkilerinde Benimsedikleri Yaklaşımlar, Gazi Üniversitesi Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, III, 3:61-70, 1998
17. **YETİM, A.A.; ŞENEL, Ö.;** Türkiye de Spor Yöneticisi Yetiştirme Faaliyetlerinin Görünümü, Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 150, s. 49-60, 2001
18. **YIDIRAN, İ.;** Uygulama Nedenleri ve Fonksiyonları Bakımından Türk Kültürünün Erken Devirlerinde Bazı Sportif Aktivitelerin Görünümü, Gazi Üniversitesi Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,I, 2: 47-57, 1996